

Čáp bílý: oblíbený posel jara

Jedním z nejoblíbenějších ptáků mezi lidmi je čáp bílý (*Ciconia ciconia*). Příslušník řádu brodivých má dlouhé jasně červené nohy a dlouhý podobně zbarvený zobák. Je celý bílý kromě černých letek na křídlech. Jelikož na níže položená hnízdiště přilétají první jedinci již v polovině března, vzhledem k jeho velikosti a nápadnosti jej lze považovat za jednoho jarních poslů.

ODLESŇOVÁNÍ VYHNALO ČÁPY NA KOMÍNY

Zajímavá je historie jeho rozšíření u nás. Koncem 19. století hnízdil pouze v jižních Čechách na Třeboňsku a Písecku, od počátku 20. století se objevuje i v jiných oblastech. S odlesňováním niv řek přešel čáp od hnízdění v lužních lesích ke hnízdění v otevřené krajině na jednotlivých

stromech, mnohem častěji se však začal usídlit v lidských sídlech na komínech továren a rodinných domů, stožárech elektrického vedení a jinde. V druhé polovině 20. století se druh rozšířil i do vyšších poloh.

Vzhledem ke své velikosti a nápadnému zbarvení je čáp bílý středem pozornosti obyvatel obcí, v nichž hnízdí. A tam kde nehnízdí, dělají místní pokusy na jeho přilákání. Na rozdíl od svého příbuzného, čápa černého, nemá čáp bílý výrazný hlas a proto k hlasové komunikaci v páru využívá klapání svého zobáku.

Páry bývají trvalé a vychovávají průměrně 2 až 3 mláďata, ojediněle až pět mláďat. Pohlavně dospívají čápi ve třech letech, někteří až ve 4 až 6 letech. Počet vyvedených mláďat v daném území závisí i na průběhu počasí v jednotlivých letech. Čáp bílý se žije

ČÁP BÍLÝ.

Foto Dušan Boucný

různorodou živočišnou potravou – od hmyzu přes obojživelníky, plazy, drobné hlodavce a malé ptáky. Dovede se přizpůsobit potravní nabídce v okolí hnízda.

Čáp bílý je tažný a zimuje ve střední a jižní Africe i v Indii. Táhne ve dne a využívá stoupavé teplé proudy. Místy ně-

kteří čápi zůstávají u nás přes zimu – tento jev se dává do souvislosti se změnou klimatu. Druh patří ke zvláště chráněným druhům v kategorii ohrožený a je uveden také v Červeném seznamu ohrožených druhů ČR.

**Karel Pavelka, zoolog
Muzea regionu Valašsko**